

POZNATKY A SKÚSENOSTI Z KONTROLNEJ ČINNOSTI

Požiadavky a závery XVII. zjazdu KSČ a Celoarmádneho aktivu komunistov vás, príslušníkov ČSEA jednoznačne orientujú na ďalšie zvýšenie kvality a efektívnosti všetkej našej práce. Ústredný výbor KSČ a najvyšší štátni predstavitelia tak ako to vyjadril i predseda federálnej vlády s. Štrougal v programovom prehlásení, budú venovať obrane socialistickej vlasti a ČSEA všestrannú pozornosť a pre splnenie tejto úlohy zabezpečia našu armádu všetkými potrebnými prostriedkami.

Na jednej strane to predstavuje zo strany stranických a štátnych orgánov veľkú pozornosť, ktorú je však na druhej strane možné zo strany príslušníkov ČSEA „vyvážiť“ len upevňovaním pripravenosti ČSEA ku spoločnej obrane socialistického spoločenstva v rámci Varšavskej zmluvy, preukazovaním vysokej bdlosti, osobnej zodpovednosti za bojovú a mobilizačnú pohotovosť a výborné a dobré plnenie úloh bojovej a politickej prípravy.

Splnenie úloh, ktoré pre ČSEA vyplývajú zo záverov XVII. zjazdu KSČ, bude závisieť predovšetkým na tom, ako sa nám podarí prácu organizovať, cielavedomo riadiť podriadených a vychovávať ich k príkladnému plneniu všetkých povinností.

Preto tým viac do popredia vystupuje požiadavka, o veľa výraznejšie než dosiaľ, na všetkých veliteľských stupňoch, dôsledne uplatňovať metódy leninského štýlu práce, najmä metódu dôsledného a premysleného plánovania, kritickej analýzy výsledkov kontrolnej činnosti, zvýšenia úrovne pracovnej náročnosti i uplatňovania vedeckosti v riadení.

V každodennej praxi to znamená ešte účinnejšie predšadzovať dôsledné plnenie funkčných povinností, poriadkov, predpisov a rozkazov a posilňovať autoritu plánu.

Z uvedeného vyplýva, že úroveň riadiacej a organizátorskej práce bezprostredne ovplyvňuje všetky stránky života a činnosti štábov i vojsk. V tom je jej zásadný význam, najmä preto, že úlohy sú stále zložitejšie a nároky a požiadavky na kvalitu ich plnenia neustále rastú.

Preto i v podmienkach ČSLA je veľmi aktuálne a naprosto nezbytné všestranne uplatňovať socialistický štýl riadenia, založený na takých dôležitých leninských požiadavkách, ako je jednota politického vedenia a odborného riadenia, vysoká organizovanosť, iniciatívnosť, odborná schopnosť, disciplína a osobná zodpovednosť každého za zverené úlohu.

To predpokladá neprestajne zvyšovať požiadavky na kádre, najmä riadiace. Pri hodnotení ich kvalít musíme vychádzať predovšetkým z ich osobného prínosu k riešeniu odborných úloh, z ich morálnych a politických vlastností a organizačných schopností.

Ako sa nám darí a bude dariť plniť závery XVII. zjazdu KSČ, Celoarmádneho stranického aktívu, úlohy vyplývajúce z výcvikových dokumentov na výcvikový rok i ostatných rozkazov, nariadení a poriadkov, musia objektívne, komplexne a s potrebou náročnosťou ukázať výsledky našej kontrolnej činnosti.

Kontrolná činnosť v obecnom poňatí umožňuje overiť, ako sa naplánované a v praxi realizované opatrenia približujú k našim zámyslom, predšavzatiam a vytýčeným cieľom.

Aj keď z hľadiska podmienok armády existujú určité špecifické zvláštnosti je potrebné v kontrolnej činnosti dosiahnuť plánovitosť, účinnosť, efektívnosť a účelné využitie zistených výsledkov.

Poznatky a skúsenosti z plánovania kontrolnej činnosti ukazujú, že živelnosť a nahodilosť vykonávania kontrol neprináša potrebný efekt, má nízku účinnosť, neumožňuje posúdiť stav objektívne a komplexne a z toho vyvodzovať zovšeobecnené závery pre dané stupne velenia.

Plánovaniu kontrolnej činnosti venujeme zvýšenú pozornosť. Osvedčilo sa spracovávať perspektívne plány kontrolnej činnosti na päť rokov s možnosťou preveriť postupne úroveň plnenia úloh v jednotlivých oblastiach u všetkých podriadených zväzkov, útvarov a zariadení s využitím rôznych foriem kontroly priebehu periodicky sa opakujúcich obdobiach.

Za základ považujeme plánovanie komplexných previerok stavu u najdôležitejších zväzkov, útvarov a zariadení a v náväznosti na ne, splánovanie tematických previerok u ostatných útvarov a zariadení a na najdôležitejšie oblasti bojovej a mobilizačnej pohotovosti, výcviku, výchovy a materiálneho, technického zabezpečenia vojsk.

Reálne spracovaný plán kontrolnej činnosti na obdobie piatich rokov umožňuje premyslene, s potrebnou perspektívou a komplexne spracovať plán kontrolnej činnosti na príslušný výcvikový rok. Je samozrejmé, že pri plánovaní na výcvikový rok vychádzame i z výsledkov kontrolnej činnosti v uplynulom výcvikovom roku a v perspektívnom pláne robíme potrebné úpravy a do plánu zapracováujeme následné kontroly odstránenia vzniklých nedostatkov z predchádzajúcich komplexných a tematických previerok u tých útvarov, kde závažnosť zistených nedostatkov vyžaduje následné kontroly vykonávať. Takto spracovaný ročný plán kontrol ešte v období rozpracovávaní základných výcvikových dokumentov vytvára predpoklady pre zladenie kontrolnej činnosti a bráni v hromadení kontrolných orgánov v jednom termíne u jedného útvaru z rôznych stupňov riadenia.

Plánovanie kontrol v jednotlivých mesiacoch vychádza zo spracovaného ročného plánu a rozpracováva sa na jednotlivé opatrenia k zabezpečeniu prípravy na kontrolu určenia konkrétnych funkcionárov, poučenia kontrolných orgánov, vykonanie vlastnej kontroly aj spracovania jej výsledkov.

I keď za základ plánovania kontrol v danom mesiaci považujeme ročný plán kontrol, operatívne do našej kontrolnej činnosti zaraďujeme i potrebné následné kontroly, najmä u tých útvarov, kde to výsledky z predchádzajúcej kontroly vyžadujú.

Pri plánovaní kontrolnej činnosti plne vychádzame z poznania, že najmä v posledných rokoch vplyvom veľkej obmeny kádrov na všetkých stupňoch velenia, je potrebné reálne plánovať obsah kontrolnej činnosti predovšetkým z hľadiska náročnosti na jej vykonávanie, ale tiež z hľadiska poskytovania konkrétnej a účinnej pomoci podriadeným.

Získané skúsenosti potvrdené praxou nášho veliteľstva presvedčivo ukazujú, že pre zistenie stavu v kontrolovanej oblasti a pre zjednanie nápravy nie je rozhodujúci počet vykonaných kontrol, ale a to predovšetkým ich kvalita a účinnosť.

Sme presvedčení, že žiadny systém kontrolnej činnosti nezabezpečí a ani nemôže zabezpečiť kontrolu všetkého a všade. To by ani nemalo byť cieľom kontroly. Naše poznatky jednoznačne potvrdzujú, že maximalistický prístup ku kontrolnej činnosti znižuje efektívnosť a účinnosť kontrolnej činnosti, autoritu nadriadeného stupňa velenia, nedáva dostatok aktivity a iniciatívy podriadeným a vo svojom dôsledku je škodlivý.

Za jeden z rozhodujúcich činiteľov pri zvyšovaní efektívnosti a účinnosti kontrolnej činnosti považujeme kvalitnú **prípravu kontrolných orgánov**, ich orientáciu na rozhodujúce opatrenia v kontrolnej oblasti, na vyvodzovanie správnych záverov a konkrétnych návrhov na zjednanie nápravy. Tejto oblasti prípravy na kontrolu sa najmä v poslednom období zameriavame preto, že i na stupni veliteľstva okruhu dochádza k značnej obmene kádrov, na funkcie sú ustanovovaní mladí perspektívni dôstojníci s vysokoškolským vzdelaním, ale bez potrebných životných a najmä praktických skúseností z činnosti na tomto stupni velenia. Preto ich príprava na kontrolu, najskúsenejšími pracovníkmi v danej oblasti, upozornením na zovšeobecnené i konkrétne nedostatky, ktoré sa v praxi u vojsk vyskytujú spolu s objasňovaním metodiky vykonania kontroly, vytvárame predpoklady pre správny postup i splnenie požiadaviek, ktoré sú na kontrolný orgán kladené.

Cez veľkú pozornosť, ktorú tejto otázke venujeme, nedarí sa nám ešte vždy kontrolné orgány s potrebnou úrovňou pripraviť a preto musíme i v ďalšom období tejto otázke venovať zvýšenú pozornosť.

Plne si totiž uvedomujeme, že taká kontrola, ktorá zovšeobecňuje dobré a nové skúsenosti a poskytuje konkrétnu pomoc priamo na mieste, pomáha zisťovať príčiny nedostatkov, zvyšovať kvalitu plnenia úloh a pomáha vychovávať mladých a menej skúsených funkcionárov. Taká kontrola je vysoko efektívna a prináša i uspokojenie z dobre vykonanej práce.

Preto našou úlohou je a naďalej zostáva odstrániť z kontrolnej činnosti obecnosť, formálnosť, povrchnosť a maximalistické požiadavky, čo práve nepripravenosť kontrolných orgánov umožňuje a priamo spôsobuje.

Malá skúsenosť niektorých kontrolných orgánov prináša pri **praktickej kontrolnej činnosti** určité negatívne tendencie, ktoré ovplyvňujú kvalitu výsledkov u útvarov. Sú charakteristické najmä jednostrannými prístupmi ku kontrole.

Medzi najčastejšie patrí **informačné poňatie kontroly**. Charakteristické pre takýto prístup je len zistenie skutočností a jej konfrontácia s cieľovým stavom. Aktivita kontrolujúceho sa vyčerpáva v zisťovaní, ale nepostihuje funkcie ovplyvňovacie, nápravné a výchovné. V praxi takéto poňatie kontroly vyúsťuje len do podania informačnej správy o stave u podriadených, ale preto že jej chýba ovplyvnenie podriadených, poskytnutie pomoci v odstránení nedostatkov, nemá požadovanú účinnosť.

Najzávažnejšie negatívne dôsledky má **regulačné poňatie kontroly**, ktoré patrí medzi najčastejšie tendencie. Kontrola je pri tomto poňatí zúžená len na zisťovanie nedostatkov a priestupkov. Čím viac ich nachádza, tým lepšie je takáto kontrola hodnotená. Rozsah odhalených nedostatkov je niekedy vydávaný za jediné kritérium nároč-

nosti kontroly. Priemerná a nadpriemerná práca sa považuje za samozrejmosť. Za vyústenie kontroly je považované vyvodenie represí proti tým, ktorí zavinieli nežiadúci stav. Takéto poňatie kontroly považujeme za škodlivé a v praxi, hoci je stále veľmi časté, musíme jeho pretrvávaniu zabrániť.

Poznatky a skúsenosti z praktického **vykonávania** kontrolnej činnosti ukazujú, že v tejto oblasti je stále čo napravovať, že v ďalších rokoch získavania praktických skúseností mladými funkcionármi bude potrebné najmä príprave na kontrolu venovať maximálnu pozornosť.

Neoddeliteľnou súčasťou kontrolnej činnosti, ale i celej riadiacej a organizátorskej práce, je **rozborová činnosť**. Poznatky a skúsenosti ukazujú, že ak má byť rozborová činnosť účinná, je potrebné, aby v rozboroch bolo jasne a konkrétne rozlíšené čo sa darí, čo je potrebné posilniť, v čom sú slabiny, aké sú príčiny chýb, aké sú ťažkosti a problémy, ktoré musia byť riešené a odstránené. Presvedčivo musí z analýzy vyplývať, koho zásluhou boli dosiahnuté pozitívne výsledky, kto adresne nesie zodpovednosť za zistené nedostatky.

Hlavné úsilie musí byť zamerané na zistenie silných a slabých miest v práci a na určenie prejavujúcich sa kladov a nedostatkov.

Z týchto poznatkov je zrejmé, že kvalita rozborovej činnosti je priamo závislá na úrovni kontrol, pretože ak nevyplýnú z vykonaných kontrol kvalitné závery a opatrenia, nemôžu byť ani kvalitné rozborové. Nedostatky z kontrolnej činnosti sa teda záporne odrážajú v rozboroch.

Skúsenosti z plánovania, prípravy ľudí a vlastného vykonávania kontrolnej činnosti, ktoré sme získali budeme i v nasledujúcom období využívať.

Predpokladá to ďalej zlepšovať celý komplex opatrení riadiacej a organizátorskej práce a efektívnosť a účinnosť kontrolnej činnosti zvlášť. Vyžaduje to však tiež zvýšiť úroveň evidencie a štatistiky, pri zintenzívnení boja proti nehospodárnosti, plytvaniu a za ochranu socialistického vlastníctva, obmedzovať rozsah výkazníctva a zjednodušovať ho a skvalitňovať úroveň a účinnosť revíznej činnosti.

Len komplexným a hlbokým rozborom stavu riadiacej a organizátorskej práce, neprípustením takej praxe, aby sa úroveň riadenia znižovala a prispôsobovala schopnostiam orgánov riadenia na podriadených stupňoch a nízkej kvalite dosahovaných výsledkov, môžeme ďalej zvýšiť kvalitu a efektívnosť našej každodennej práce tak, ako to od nás očakávajú najvyšší stranícky a štátni predstavitelia, tak ako to od nás očakáva naša strana a socialistická spoločnosť.